

หลักเกณฑ์การกำหนด ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ (ตามมติคณะรัฐมนตรี 6 กุมภาพันธ์ 2550)

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
www.gprocurement.go.th
www.cgd.go.th

ความหมายและความสำคัญ ของ ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

www.gprocurement.go.th

ความหมาย

- ❖ **ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ** หมายถึง ราคาค่าก่อสร้างในงานก่อสร้างของทางราชการในแต่ละงาน/โครงการ ซึ่งได้จากการประเมินหรือคำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- ❖ ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ไม่ใช่ราคารมาตรฐานของงานก่อสร้าง
- ❖ เป็นราคาที่ทางราชการยอมรับ ไม่สูงจนผู้ประกอบการได้กำไรมากเกินไปที่ควรได้รับ และเป็นราคาที่ไม่ต่ำจนผู้ประกอบการไม่สามารถที่จะดำเนินการก่อสร้างได้

ความสำคัญของราคากลางงานก่อสร้าง

- ❖ เพื่อให้ทราบราคาค่าก่อสร้างของงานก่อสร้างที่ใกล้เคียงกับราคาค่าก่อสร้างจริงมากที่สุด在那个时候 เพื่อใช้อ้างอิงหรือพิจารณาราคาของผู้เสนอราคา ในการจ้างก่อสร้างของทางราชการ
- ❖ ใช้เป็นราคาเริ่มต้นในการประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
- ❖ เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อรองราคา การกำหนดค่าวงงาน การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง รายการ และการตรวจติดตามผลการดำเนินงานก่อสร้างของคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ❖ เกินกว่าครึ่งหนึ่งของวงเงินงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในแต่ละปี เป็นงบประมาณในการจ้างก่อสร้าง หากมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และควบคุมให้มีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะมีผลทำให้ลดการรั่วไหลและประหยัดงบประมาณแผ่นดินได้มากกว่าที่เป็นอยู่
- ❖ เป็นข้อมูลในการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการก่อสร้างของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ รวมทั้งเป็นข้อมูลประกอบสำหรับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับงานก่อสร้างในแต่ละงาน/โครงการ

ภาพรวมกระบวนการจัดจ้างในงานก่อสร้างของทางราชการ

(กรณีประกวดราคาหรือสอบราคา ตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535)

จัดทำ/ออกแบบโครงการ
และขออนุมัติโครงการ/งบประมาณ

ได้รับจัดสรรงบประมาณ
ปรับปรุงรายการ/แบบ

คำนวณราคากลาง

ขออนุมัติจัดจ้างก่อสร้าง
(ตามระเบียบฯ ข้อ 27,29)

ประกาศประกวดราคาหรือสอบราคา

ดำเนินการประกวดราคาหรือสอบราคา

ต่อรองราคาและทำสัญญาจ้างก่อสร้าง

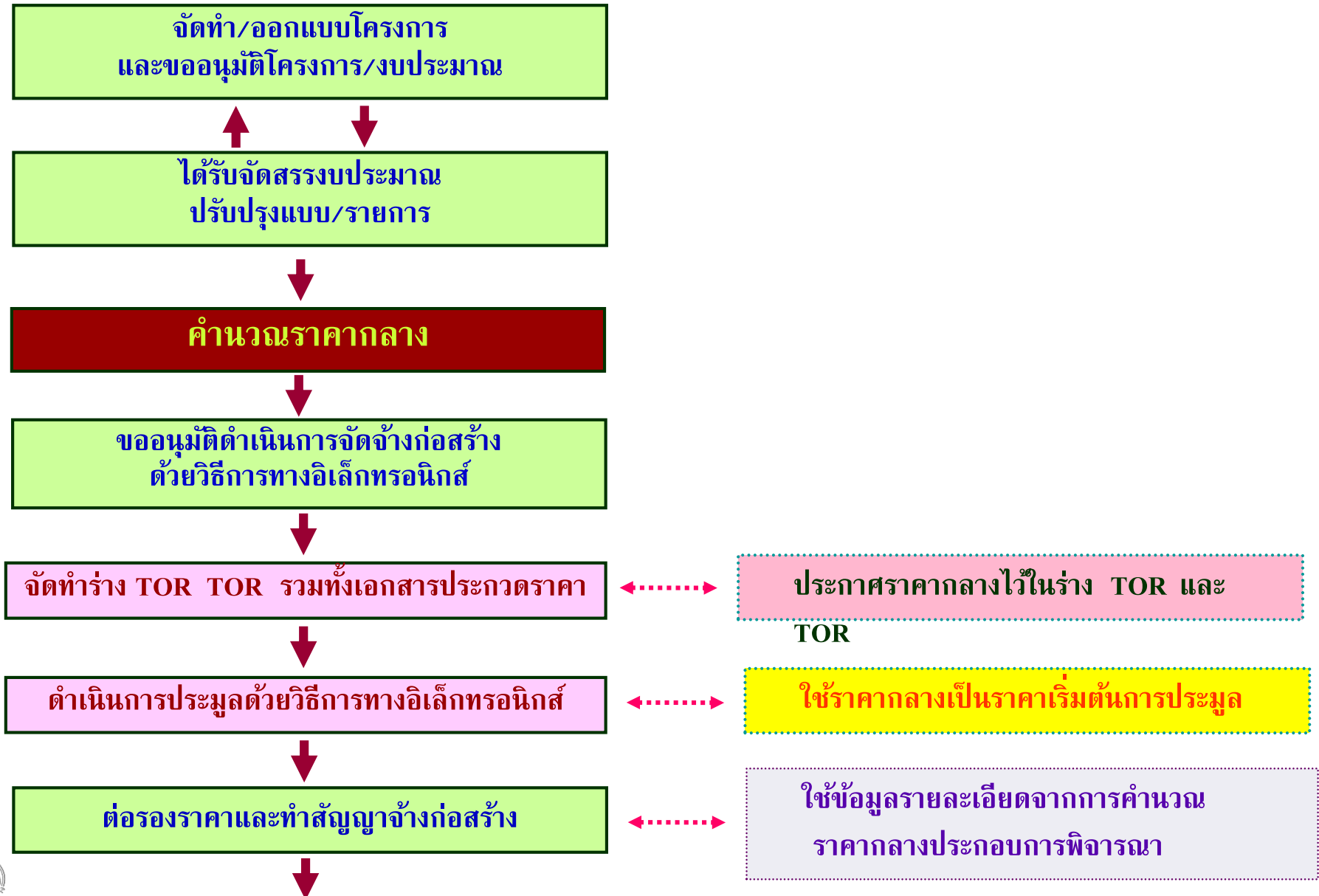
- (1) เหตุผลและความจำเป็น
 - (2) รายละเอียดการก่อสร้าง
 - (3) **ราคากลาง**
 - (4) วงเงินงบประมาณในการก่อสร้าง
 - (5) ระยะเวลาที่การก่อสร้างแล้วเสร็จ
 - (6) วิธีที่จะจ้างก่อสร้างพร้อมเหตุผล
 - (7) ข้อเสนออื่น เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการ
รายละเอียดการประกาศประกวดราคา หรือ
สอบราคา
- เป็นต้น

ประกาศราคากลางไว้ในประกาศประกวด
ราคาหรือสอบราคา

ใช้ข้อมูลรายละเอียดจากการคำนวณ
ราคากลางประกอบการพิจารณา

ภาพรวมกระบวนการจัดจ้างในงานก่อสร้างของทางราชการ (กรณีประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์)

ความเป็นมาของการปรับปรุง หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

www.gprocurement.go.th

ความเป็นมาของการปรับปรุง หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

- ❖ คณะกรรมการควบคุมราคากลางในการประชุมครั้งที่ 1/2546 เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2546 ได้พิจารณาเห็นว่า หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 นั้น มีรายละเอียดและองค์ประกอบของหลักเกณฑ์ ในบางเรื่อง ยังขาดความสมบูรณ์ และไม่สอดคล้องตามข้อมูลข้อเท็จจริงปัจจุบัน จึงควรให้มีการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสร้างความเป็นธรรม ให้แก่ทุกฝ่าย
- ❖ คณะกรรมการควบคุมราคากลางได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของ ภาครัฐ เอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ รวม 13 ท่าน โดยมอบหมายให้รองอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองในขณะนั้น (นายคุณิณตม ธรรมภรณ์พิลาศ) เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และให้คณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาทบทวนในรายละเอียดและ เสนอแนะแนวทางและวิธีการในการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ทั้งใน ส่วนของการคำนวณ

คำนวณต้นทุน Factor F และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักทางวิชาการ สอดคล้องตามข้อเท็จจริงปัจจุบัน และ

- ❖ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2546 เห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ โดยให้พิจารณาแนวทางในการคำนวณราคากลางที่เหมาะสม และสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและราคาตลาด ในการจัดซื้อจัดจ้างสมควรกำหนดแนวทางให้นำราคากลางของทางราชการมาพิจารณาเปรียบเทียบกับราคาตลาดที่แท้จริง หากราคาใดต่ำกว่า ให้ใช้ราคานั้นเป็นหลัก ทั้งนี้ ได้มอบให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รับประเด็นดังกล่าวไปพิจารณา และหากจะต้องแก้ไขกฎระเบียบของทางราชการในส่วนที่เกี่ยวข้องประการใด ให้ดำเนินการแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรี
- ❖ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2546 รับทราบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอว่า “การกำหนดราคากลางของส่วนราชการโดยเฉพาะราคาค่าก่อสร้าง มักกำหนดสูงกว่าความเป็นจริง เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประเทศต้องสูญเสียงบประมาณแผ่นดินไปเป็นจำนวนมหาศาล จึงมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรับไปพิจารณาทบทวน และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริงต่อไป”
- ❖ ในเดือนกรกฎาคม 2547 ประธานกรรมการควบคุมราคากลางมีคำสั่งเห็นชอบให้เปลี่ยนแปลงแนวทางการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง จากเดิมที่ให้ปรับปรุงเฉพาะในส่วน of ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Factor F) เป็น **ให้ปรับปรุงในรายละเอียดในทุกส่วนทั้งระบบ** โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างรับไปดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2546 และวันที่ 28 ตุลาคม 2546

- ❖ ในเดือนตุลาคม 2547 คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยมอบหมายให้ รศ. ดร. ธนิต ธงทอง เป็นประธานคณะทำงาน ให้คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาทบทวนในรายละเอียดและดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในทุกส่วนทั้งระบบ และคณะทำงานฯ ได้เริ่มดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2547 เป็นต้นมา
- ❖ ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2548 เห็นชอบให้พิจารณาปรับปรุงการกำหนดราคากลางรวมทั้งค่า K ให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน และสอดคล้องกับแนวทางการประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในฐานะประธานกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง รับผิดชอบพิจารณาในคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
- คณะกรรมกรกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างได้พิจารณาเห็นว่า การปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และการปรับปรุงค่า K ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการ เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2548 อยู่แล้ว ก็ให้ดำเนินการต่อไป

❖ คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างในการประชุมครั้งที่ 1/2549 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2549 ได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยปฏิบัติงานคณะกรรมการฯ เป็นการถาวร จำนวน 2 คณะ ดังนี้

- คณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยมอบหมายให้ อธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นประธานอนุกรรมการ
- คณะอนุกรรมการกำกับนโยบายการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง โดยมอบหมายให้ ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ เป็นประธานอนุกรรมการ

พร้อมทั้ง มีมติเห็นชอบให้

1. ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการควบคุมราคากลาง ที่ 1/2546 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
2. โอนบรรดาภารกิจ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เป็น ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
3. โอนองค์ประกอบ ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ของคณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามคำสั่งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ที่ 1/2547 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2547 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เป็น ภารกิจและคณะทำงานในคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

โครงสร้างคณะกรรมการ ในการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประธานกรรมการ)

คณะกรรมการควบคุมราคากลาง (ยุบรวม)
(ปลัดกระทรวงการคลัง ประธานกรรมการ)

คณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
(อธิบดีกรมบัญชีกลาง ประธานอนุกรรมการ)

คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (ยุบ)
รองอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง (นายคุโณดม ธรรมภรณ์พิลาศ) ประธานอนุกรรมการ

คณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
(รศ.ดร. ธนิต ชงทอง ประธานคณะทำงาน)

คณะทำงานย่อยปรับปรุงหลักเกณฑ์การ
คำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร
(กรมโยธาธิการและผังเมือง)

คณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณ
ราคากลางงานก่อสร้างและบำรุงทาง
(กรมทางหลวง)

คณะทำงานพิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์การ
คำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานฯ
(กรมชลประทาน)

- ❖ คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างในการประชุมครั้งที่ 2/2549 เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2549 ได้พิจารณาร่างหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ ซึ่งคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง คณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และคณะทำงานย่อยๆ ทั้ง 3 คณะ ได้ดำเนินการปรับปรุงและจัดทำขึ้นใหม่ทั้งระบบ แล้ว มีมติเห็นชอบร่างหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้มีผลบังคับใช้แทนหลักเกณฑ์ฯ เดิม ต่อไป

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
www.gprocurement.go.th

มติคณะรัฐมนตรี 6 กุมภาพันธ์ 2550

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 ลงมติเห็นชอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามที่กระทรวงการคลัง (คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง) เสนอทั้ง 3 ข้อ ดังนี้

1. ให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติหลังจากวันที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติ 30 วันทำการ

2. ณ วันที่หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่นี้ มีผลบังคับใช้

2.1 โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลาง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 (เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง) และอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ก็ให้ดำเนินการต่อไป

2.2 โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลาง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 ไว้เกิน 6 เดือน และยังไม่เริ่มดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ให้คำนวณราคากลางใหม่โดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่นี้

2.3 โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลาง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 ไว้ไม่เกิน 6 เดือน และยังไม่เริ่มดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐเจ้าของโครงการ/งานก่อสร้างนั้น ที่จะพิจารณาให้คำนวณราคากลางใหม่โดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่นี้หรือไม่

3. ให้สำนักงบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ประกอบการพิจารณาจัดสรรหรือตั้งงบประมาณสำหรับโครงการ/งานก่อสร้างของทางราชการ

ประเด็นเงื่อนไขตามมติคณะรัฐมนตรี 6 กุมภาพันธ์ 2550

- ❖ วันที่มีผลบังคับใช้
- ❖ อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง
- ❖ ระยะเวลา 6 เดือน
- ❖ หลักเกณฑ์ฯ เดิม
- ❖ สรุปประเด็นเงื่อนไขตามมติคณะรัฐมนตรี 6 กุมภาพันธ์ 2550
 1. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 21 มีนาคม 2550 เป็นต้นไป
 2. ณ วันที่ 21 มีนาคม 2550 โครงการ/งานก่อสร้างใด คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์ฯ เดิม และได้ประกาศประกวดราคา สอบราคา หรือประกาศร่าง TOR แล้ว ให้ดำเนินการต่อไป
 3. ณ วันที่ 21 มีนาคม 2550 โครงการ/งานก่อสร้างใด คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์ฯ เดิม ไว้ก่อนวันที่ 22 กันยายน 2549 และยังไม่ประกาศประกวดราคา สอบราคา หรือประกาศร่าง TOR ให้คำนวณราคากลางใหม่ โดยใช้หลักเกณฑ์ฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550
 4. ณ วันที่ 21 มีนาคม 2550 โครงการ/งานก่อสร้างใด คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์ฯ เดิม ในระหว่างวันที่ 22 กันยายน 2549 – 20 มีนาคม 2550 และยังไม่ประกาศประกวดราคา สอบราคา หรือประกาศร่าง TOR ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐเจ้าของโครงการ/งานก่อสร้าง ที่จะพิจารณาให้คำนวณราคากลางใหม่โดยใช้หลักเกณฑ์ฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 หรือไม่

21 มีนาคม 2550

หมายถึงได้มีการประกาศประกวดราคา สอบราคา หรือประกาศร่าง TOR (กรณีการประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์) แล้ว
ให้นับตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2550 ย้อยหลังไป 6

(180 วัน) เป็นวันที่ 22 กันยายน 2549

หมายถึงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติ
คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544

หลักเกณฑ์ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550)

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

www.gprocurement.go.th

เอกสารประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (ปรับปรุงใหม่)

- ❖ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (ปรับปรุงใหม่) มีเอกสารประกอบหลักเกณฑ์ฯ 4 เล่ม ดังนี้
 1. มติคณะรัฐมนตรี แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบกำหนดยาคากลางงานก่อสร้าง
 2. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร
 3. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม
 4. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน
- เอกสารประกอบทั้ง 4 เล่มดังกล่าว ยังได้จัดทำไว้ในรูปของ CD-ROM จำนวน 1 แผ่น ด้วย

ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์

- ❖ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 ได้จำแนกงานก่อสร้างของทางราชการ เป็น 3 ประเภท ได้แก่ งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำหลักเกณฑ์ไปปรับใช้ให้ถูกต้องและตรงตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางของงานก่อสร้างแต่ละประเภท จึงได้กำหนดความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างดังกล่าว ไว้เพื่อเป็นกรอบสำหรับการพิจารณา ด้วย
- ❖ รายละเอียดของความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้าง มีรายละเอียดอยู่ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทางฯ งานก่อสร้างชลประทาน

หลักเกณฑ์การคำนวณ

แนวทาง และวิธีปฏิบัติฯ

หลักเกณฑ์การคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost)

- หลักเกณฑ์การถอดแบบคำนวณ
ราคากลาง
- รายละเอียดประกอบการคำนวณ
ราคากลางงานก่อสร้าง

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ก่อสร้าง (Indirect Cost)

- ค่าอำนวยการ ดอกเบี้ย กำไร และภาษี
ซึ่งได้จัดทำไว้ในรูปของตารางสำเร็จรูป
เรียกว่า ตาราง Factor F

การสรุปค่าก่อสร้าง เป็นราคากลาง

- วิธีการสรุปรวมค่าก่อสร้าง
ทั้งหมดเป็นราคากลาง

- เป็นข้อบังคับ แนวทาง
และวิธีปฏิบัติเพื่อให้มี
การนำหลักเกณฑ์การ
คำนวณราคากลางงาน
ก่อสร้างไปใช้ปฏิบัติอย่าง
ถูกต้องและมี
ประสิทธิภาพ

หลักเกณฑ์ การคำนวณค่างานต้นทุน

หลักเกณฑ์การคำนวณต้นทุน (Direct Cost)

- ❖ การคำนวณต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางตรง (Direct Cost) กำหนดให้ใช้วิธีการถอดแบบๆ เพื่อสำรวจและกำหนดรายการรวมทั้งปริมาณงาน วัสดุ และแรงงาน ที่ต้องใช้ในการก่อสร้างทั้งหมด แล้วนำมาคำนวณกับรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งได้แก่ ราคาส่งวัสดุ ค่าขนส่งวัสดุ ค่าแรงงานฯ ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา และ/หรืออัตราราคางานต่อหน่วย โดยยังไม่รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (ค่าอำนวยการ ดอกเบี้ย กำไร และภาษี)
- ❖ ในการคำนวณต้นทุน แยกพิจารณาได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้
 1. หลักเกณฑ์การถอดแบบคำนวณราคากลาง ประกอบด้วย
 - การถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร
 - การถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม
 - การถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน
 2. รายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์การคำนวณค่างานต้นทุน

หลักเกณฑ์การถอดแบบคำนวณราคากลาง

รายละเอียด ประกอบการคำนวณฯ

งานก่อสร้างอาคาร

- บัญชีแสดงปริมาณเนื้องาน ค่าวัสดุ และค่าแรงงาน .
- หลักเกณฑ์การคำนวณหา ปริมาณงานและวัสดุ .
- มาตรฐานการวัด หลักเกณฑ์ การเหื่อ การหาปริมาณวัสดุ มวลรวม และข้อมูลประกอบการถอดแบบอื่น ๆ .
- แบบสรุปค่าก่อสร้างเบื้องต้น .

งานก่อสร้างทางฯ

- บัญชีแสดงรายการก่อสร้างในงาน ก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม .
- หลักเกณฑ์การประเมินราคาต้นทุน ของงานก่อสร้างรายการต่าง ๆ .
- หลักเกณฑ์การถอดแบบและคำนวณ ปริมาณวัสดุ .
- ข้อมูลปริมาณวัสดุสำหรับงานก่อสร้าง สะพานและท่อเหลี่ยม . .

งานก่อสร้างชลประทาน

- บัญชีแสดงรายละเอียดลักษณะและ ขอบเขตงานของงานก่อสร้าง ชลประทาน .
- หลักเกณฑ์การคำนวณราคางาน ต้นทุนต่อหน่วย .
- หลักเกณฑ์การถอดแบบคำนวณ ปริมาณงาน .

1. ราคาวัสดุก่อสร้าง .
2. ค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง . .
3. ค่าแรงงานฯ . .
4. ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา เครื่องจักร . .
5. อัตราราคางานต่อหน่วยสำหรับ งานก่อสร้างชลประทาน
 - อัตราราคางานดิน . .
 - อัตราราคางานปรับปรุงฐาน รากและระเบิดหิน . .
 - อัตราราคางานต่อหน่วย อื่น ๆ .

ค่าใช้จ่าย
ในการดำเนินงานก่อสร้าง
(Factor F)

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost)

- ❖ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) จำแนกเป็น 4 หมวด ได้แก่ **ค่าอำนวยการ ค่าดอกเบี้ย ค่าไร และ ภาษี**
- ❖ เพื่อความสะดวกและคล่องตัวต่อการนำไปใช้ในทางปฏิบัติ ได้กำหนดค่าใช้จ่ายทั้ง 4 หมวดดังกล่าว ไว้ในรูปของตารางสำเร็จรูป เรียกว่า **ตาราง Factor F** รวม 3 ตาราง ดังนี้
 - ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร สำหรับงานก่อสร้างอาคาร
 - ตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง สำหรับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน
 - ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม สำหรับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน

Factor F

Factor F หมายถึง สัดส่วนของค่างานต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการ

ดำเนินงานก่อสร้าง อันประกอบด้วย ค่า

อำนาจการ

ค่าดอกเบี้ย กำไร และ ภาษี ซึ่งได้กำหนดไว้เป็น

$$\text{Factor F} = (\text{ค่างานต้นทุน} = 1) + (\text{ค่าอำนาจการ} + \text{ดอกเบี้ย} + \text{กำไร} + \text{ภาษี}) / 100$$
$$= 1.\text{xxxx}$$

เช่น = 1.2744 หมายถึง ค่างานต้นทุน = 1 หน่วย จะประกอบด้วย

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง = .2744 หน่วย เป็นต้น

โครงสร้างของ Factor F

งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม

คำอำนวยการ

ดอกเบี้ย

- อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR
ร้อยละ 8 ต่อปี

กำไร

- กำไรเชิงธุรกิจ ในอัตรา
3.5 - 5.5 ของค่างาน
ต้นทุน

ภาษี

- ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT)
ร้อยละ 7

Factor F งานก่อสร้างอาคาร

- หมวดค่าใช้จ่ายในขั้นตอนการประกวดราคาและทำสัญญา.
- หมวดค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน .
- หมวดค่าใช้จ่ายบริหารโครงการและบุคลากรในการดำเนินงานก่อสร้าง.
- หมวดค่าใช้จ่ายในการบริหารความเสี่ยง.

Factor F งานก่อสร้างทาง และ Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม

- หมวดค่าใช้จ่ายในขั้นตอนการประกวดราคาและทำสัญญา.
- หมวดค่าใช้จ่ายสำนักงาน สนาม ที่พักเจ้าหน้าที่ และยานพาหนะ .
- หมวดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรและสำนักงานใหญ่.
- หมวดค่าใช้จ่ายในการบริหารความเสี่ยง.

หลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F

การใช้ตาราง Factor F ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F ดังนี้

1. กรณีคำนวณต้นทุนอยู่ระหว่างช่วงของค่างานต้นทุนที่กำหนด ให้เทียบอัตราส่วนเพื่อหาค่า Factor F หรือใช้สูตรดังต่อไปนี้

เมื่อ

$$\text{ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน A} = D - \{(D-E) \times (A-B) / (C-B)\}$$

ต้องการหาค่า Factor F ของค่างานต้นทุน	= A บาท
ค่างานต้นทุนในช่วงนั้นที่ต่ำกว่า A	= B บาท
ค่างานต้นทุนในช่วงนั้นที่สูงกว่า A	= C บาท
ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน B	= D
ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน C	= E

2. กรณีของงานก่อสร้างอาคารและโครงการ/งานก่อสร้างนั้น เป็นสัญญาเดี่ยว ให้รวมค่างานต้นทุนของงานก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างรวมทั้งส่วนประกอบอื่นๆ ก่อนหาค่า Factor F ส่วนงานครุภัณฑ์สั่งซื้อหรือจัดซื้อให้แยกค่างานไปคำนวณภาษีต่างหาก
3. งานสะพานและ/หรือท่อเหลี่ยม ทางแยกต่างระดับที่อยู่ในงานก่อสร้างทาง ให้แยกค่างานต้นทุนและใช้ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม

4. กรณีพื้นที่ก่อสร้างในงานก่อสร้างทางอยู่ในพื้นที่ฝนตกชุกตามจังหวัดที่กำหนด ให้ใช้ค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง ในช่อง “Factor F ฝนชุก 1” หรือ ช่อง “Factor F ฝนชุก 2” ดังนี้

4.1 ใช้ค่า Factor F ช่อง “Factor F ฝนชุก 1” สำหรับงานก่อสร้างในจังหวัดจันทบุรี ชุมพร เชียงราย ตรัง นครพนม นครศรีธรรมราช ปราจีนบุรี ปัตตานี พัทลุง สงขลา สตูล สุราษฎร์ธานี และ/หรือ นนทบุรี.

4.2 ใช้ค่า Factor F ช่อง “Factor F ฝนชุก 2” สำหรับงานก่อสร้างในจังหวัดตราด นราธิวาส พังงา ภูเก็ต ยะลา และ/หรือ ระนอง

5. ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร และตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ไม่มีการคิด Factor F กรณีฝนตกชุก
6. ตาราง Factor F นี้ ใช้ได้กับค่าน้ำมันเชื้อเพลิงทุกราคา แต่จะแปรเปลี่ยนตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ อัตราการจ่ายเงินล่วงหน้า อัตราการหักเงินประกันผลงาน และอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม
7. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นค่าเฉลี่ยของอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำในการกู้สำหรับลูกค้าชั้นดี (MLR) ของ ธนาคารขนาดใหญ่ อย่างน้อย 3 ธนาคาร ซึ่งกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) เป็นผู้กำหนด และประกาศทุกต้นปีงบประมาณ (เดือนตุลาคมของทุกปี) และระหว่างปีงบประมาณหากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยฯ เปลี่ยนแปลงถึงร้อยละ 1

8. กรณีใช้เงินกู้จากแหล่งเงินกู้หรือจากแหล่งอื่นซึ่งไม่ต้องชำระภาษี ทั้ง 100% ให้ใช้ค่า Factor F ในช่อง “รวมในรูป Factor” (ที่ยังไม่รวม VAT)
9. กรณีใช้เงินกู้จากแหล่งเงินกู้หรือจากแหล่งอื่นซึ่งไม่ต้องชำระภาษี และมีเงินงบประมาณสมทบ ให้ใช้ค่า Factor F สำหรับกรณีเงินกู้หรือจากแหล่งอื่นซึ่งไม่ต้องชำระภาษี และเงินงบประมาณตามสัดส่วน

การคำนวณหาค่า Factor F ที่อยู่ระหว่างช่วงของค่างานต้นทุน (โดยวิธีใช้สูตร)

ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน A = $D - ((D-E) * (A-B) / (C-B))$

เมื่อ

A = ค่างานต้นทุนที่ต้องการหาค่า Factor F

B = ค่างานต้นทุนขั้นต่ำในช่วงที่ A อยู่

C = ค่างานต้นทุนขั้นสูงในช่วงที่ A อยู่

D = ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน B

E = ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน C

❖ กรณีก่อสร้างอาคาร ถอดแบบคำนวณค่างานต้นทุนได้ 128,650,920 บาท
เงินล่วงหน้าจ่าย 10% เงินประกันผลงานหัก 5% และอัตราดอกเบี้ย 8%

$$= 1.1922 - ((1.1922 - 1.1918) * (128,650,920 - 100,000,000) / (150,000,000 - 100,000,000))$$

$$= 1.1922 - (0.0004 * (28,650,920 / 50,000,000))$$

$$= 1.1922 - (0.0004 * 0.5730184) = 1.1922 - 0.00022920736$$

$$= 1.19197079264 = \mathbf{1.1920}$$

การหาค่า Factor F

กรณีการใช้เงินกู้และมีเงินงบประมาณสมทบ

กรณีของงานก่อสร้างทาง ถอดแบบคำนวณค่างานต้นทุนได้ 450 ล้านบาท โครงการนี้ใช้เงินกู้ 60% และมีเงินงบประมาณสมทบ 40% กำหนดเงินประกันผลงานหัก 10% เงินล่วงหน้าจ่าย 10% อัตราดอกเบี้ย 8% ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% และไม่มีกรณีฝนตกชุก

- กรณีของเงินกู้ : ค่างานต้นทุน 450 ล้านบาท
ค่า Factor F งานก่อสร้างทาง ในช่อง รวมในรูป Factor = 1.0720
- กรณีของเงินงบประมาณ : ค่างานต้นทุน 450 ล้านบาท
ค่า Factor F งานก่อสร้างทาง ในช่อง Factor F = 1.1471
- หาค่า Factor F ที่ใช้คำนวณราคากลาง
$$= (1.0720 * 60/100) + (1.1471 * 40/100) = 0.6432 + 0.45884$$
$$= 1.10204$$
$$= 1.1020$$

การใช้ตาราง Factor F สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

เนื่องจากงานก่อสร้างชลประทานมีลักษณะงาน วิธีการทำงาน และวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างมีลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม จึงกำหนดให้ใช้ตาราง Factor F เช่นเดียวกับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) งานก่อสร้างอาคารชลประทานขนาดใหญ่ ที่แยกรายการเป็นงานย่อยในใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ.) เฉพาะงานคอนกรีตทุกประเภท งานเหล็กเสริมคอนกรีต และงานวัสดุรอยต่อคอนกรีตทุกชนิด และงานก่อสร้างอาคารชลประทานที่กำหนดหน่วยในใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ.) เป็น 1 แห่ง ให้ใช้ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม

(2) งานคอนกรีตตาด และงานก่อสร้างชลประทานอื่นๆ นอกเหนือจากข้อ (1) ให้ใช้ ตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง

การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง

การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง

- เป็นการนำค่างานต้นทุน (Direct Cost) มาคำนวณรวมกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) ซึ่งได้จัดทำไว้ในรูปของตาราง Factor F และค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นต้องมี ได้เป็นราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งสามารถสรุปเป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปได้ ดังนี้

- ❖ กรณีของงานก่อสร้างอาคาร

ราคากลาง = (ค่างานต้นทุน × Factor F) + ผลรวมค่าครุภัณฑ์สั่งซื้อหรือจัดซื้อซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว + ผลรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้ว

- ❖ กรณีของงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน

ราคากลาง = $\sum$ (ค่างานต้นทุนของแต่ละรายการก่อสร้าง × Factor F)

สำหรับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ที่มีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

ราคากลาง = $\sum$ (ค่างานต้นทุนของแต่ละรายการก่อสร้าง × Factor F ซึ่งคำนวณรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ไว้แล้ว)

ทุกประเภทงานก่อสร้างได้กำหนดให้มีแบบฟอร์มสรุปการคำนวณราคากลางเพื่อให้ใช้เป็นแนวทางเดียวกันด้วย

ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

- **ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามข้อกำหนดและตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่างานสนับสนุน (Construction General Support) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับกรรมวิธีเฉพาะหรืออุปกรณ์พิเศษสำหรับการก่อสร้าง และหมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องมี ตัวอย่างเช่น
- ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการกำหนดให้ต้องจัดหาที่พักและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้ควบคุมงานในงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม
 - ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ Tower Crane ในกรณีของการก่อสร้างอาคารสูง
 - การกำหนดให้ใช้นั่งร้านและการรักษาความปลอดภัยต่อคนงานก่อสร้างตามกฎหมายแรงงาน
 - การทำ Bench Mark สำหรับตรวจเช็คระดับมาตรฐาน
 - การจัดทำระบบป้องกันฝุ่นตามข้อบังคับ
 - การทำระบบป้องกันดินพัง
 - ค่าใช้จ่ายกรณีไม่อนุญาตให้คนงานพักในบริเวณที่ก่อสร้าง (ค่าพาหนะไป-กลับที่พัก)
 - การทดสอบการหลุดตัวของอาคารขณะก่อสร้างเป็นระยะ ๆ
 - การทำอาคารบางส่วนให้แล้วเสร็จเพื่อเข้าไปใช้สอยก่อนเสร็จทั้งโครงการ
- เป็นต้น

รายละเอียดการสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง งานก่อสร้างอาคาร

1. กรณีไม่มีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

ราคากลาง = (ค่างานต้นทุน × ค่า Factor F) + ผลรวมค่าครุภัณฑ์สั่งซื้อ
หรือจัดซื้อซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว

2. กรณีมีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

ราคากลาง = (ค่างานต้นทุน × Factor F) + ผลรวมค่าครุภัณฑ์สั่งซื้อหรือจัดซื้อ
ซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว + ผลรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อ
กำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้ว

3. แบบฟอร์มสรุปการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร

ในการสรุปและจัดทำเอกสารการคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างอาคาร ได้กำหนดแบบฟอร์มเพื่อให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้ใช้ รวม 6 แบบฟอร์ม ดังนี้

- **แบบ ปร. 1 :** ใช้แสดงรายการ ปริมาณงาน และวัสดุก่อสร้างทั่วไป ที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานคอนกรีต

งานไม้แบบ งานไม้ค้ำยัน งานเหล็กเสริมคอนกรีต และงานไม้

- **แบบ ปร. 2 :** ใช้แสดงรายการและปริมาณ เฉพาะงานคอนกรีต งานไม้แบบ งานไม้ค้ำยัน และงาน

เหล็กเสริมคอนกรีต

- **แบบ ปร. 3 :** ใช้แสดงรายการและปริมาณเฉพาะปริมาณงานไม้

- **แบบ ปร. 4 :** ใช้แสดงรายการ ปริมาณงาน ค่าวัสดุ และค่าแรงงาน สำหรับรายการงานก่อสร้าง

ต่าง ๆ ตามที่แสดงไว้ในแบบ ปร.1, ปร.2 และ ปร.3 โดยนำยอดรวมมาแสดงไว้ในแบบ

ปร.4 นี้ โดยจัดเรียงตามลำดับกลุ่มงานและรายการงานก่อสร้างต่าง ๆ

แบบฟอร์ม

ปร. 4 จึงเป็นแบบฟอร์มที่รวมรายการ ค่าวัสดุ และค่าแรงงาน ทั้งหมด ที่ต้องใช้ใน

รายละเอียดการสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม

1. กรณีไม่มีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

1. คำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย และค่างานต้นทุนรวม สำหรับแต่ละรายการก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
คำนวณค่างานต้นทุนงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม
2. รวมค่างานต้นทุนของทุกรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทงานก่อสร้างทาง แล้วนำไปเทียบหาค่า Factor F จาก
ตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง และรวมค่างานต้นทุนของทุกรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทงานก่อสร้าง
สะพานและท่อเหลี่ยม แล้วนำไปเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม
3. นำค่า Factor F ของงานก่อสร้างประเภทงานก่อสร้างทาง ไปคูณค่างานต้นทุนต่อหน่วยของแต่ละ
รายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างทาง จะได้ราคากลางต่อหน่วยของแต่ละรายการ
ก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างทาง
4. นำค่า Factor F ของงานก่อสร้างประเภทงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ไปคูณค่างานต้นทุนต่อหน่วยของ
แต่ละรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างสะพาน และท่อเหลี่ยม จะได้ราคากลางต่อหน่วยของแต่ละ
รายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม
5. ในแต่ละรายการก่อสร้าง ให้นำราคากลางต่อหน่วยไปคูณปริมาณงาน จะได้ราคากลางของแต่ละ
รายการก่อสร้าง
6. รวมราคากลางของทุกรายการก่อสร้าง จะได้ราคากลางงานก่อสร้างทั้งโครงการ

2. กรณีมีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

1. คำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย และค่างานต้นทุนรวมสำหรับแต่ละรายการก่อสร้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่างานต้นทุน
2. รวมค่างานต้นทุนของทุกรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทงานก่อสร้างทาง แล้วนำไปเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง และรวมค่างานต้นทุนของทุกรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม แล้วนำไปเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม
3. คำนวณรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ทุกรายการ
4. หาค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ และทำให้อยู่ในรูป Factor (Factor F ค่าใช้จ่ายพิเศษ) ดังนี้
$$= 1 + \left[\frac{\text{(ผลรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ)}}{\text{(ค่างานต้นทุนรวมทุกรายการในประเภทงานก่อสร้างทาง} \times \text{ค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างทาง)} + \text{(ค่างานต้นทุนรวมทุกรายการในประเภทงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม} \times \text{ค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม)}} \right]$$
5. นำค่า Factor F ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ไปคูณค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างทาง และค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม จะได้ค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างทาง และค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ซึ่งรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ แล้ว
6. นำค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างทางที่รวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ แล้ว ไปคูณค่างานต้นทุนต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างทาง จะได้ราคากลางต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างทาง
7. นำค่า Factor F สำหรับงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยมที่รวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ แล้ว ไปคูณค่างานต้นทุนต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม จะได้ราคากลางต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่อยู่ในประเภทของงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม
8. ในแต่ละรายการก่อสร้าง ให้นำราคากลางต่อหน่วยไปคูณปริมาณงาน จะได้ราคากลางของแต่ละรายการก่อสร้าง
9. รวมราคากลางของทุกรายการก่อสร้าง จะได้ราคา กลางงานก่อสร้างทั้งโครงการ ซึ่งรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ไว้ด้วยแล้ว

3. แบบฟอร์มสรุปการคำนวณ ราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม

- ❖ ได้กำหนดให้มีแบบฟอร์มสรุปการคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม (แบบประเมินราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม) เพื่ออำนวยความสะดวกและให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้ใช้ประกอบการคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ด้วย

รายละเอียดการสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง งานก่อสร้างชลประทาน

1. กรณีไม่มีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

1. คำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย และค่างานต้นทุนรวมสำหรับแต่ละรายการก่อสร้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย
2. รวมค่างานต้นทุนรวมของทุกรายการก่อสร้าง แล้วนำไปเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง และตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม จะได้ค่า Factor F เป็น 2 ค่า คือ ค่า Factor F กรณีของงานก่อสร้างทาง และค่า Factor F กรณีของงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม
3. นำค่า Factor F กรณีของงานก่อสร้างทาง ไปคูณค่างานต้นทุนต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่กำหนดให้ใช้ Factor F งานก่อสร้างทาง และนำค่า Factor F กรณีของงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ไปคูณค่างานต้นทุนต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้างที่กำหนดให้ใช้ Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม จะได้ราคาค่าก่อสร้างต่อหน่วยของแต่ละรายการก่อสร้าง
4. ในแต่ละรายการก่อสร้าง ให้นำราคาค่าก่อสร้างต่อหน่วยไปคูณปริมาณงาน จะได้ราคาค่าก่อสร้าง (ราคากลาง) ของแต่ละรายการก่อสร้าง
5. รวมราคาค่าก่อสร้าง (ราคากลาง) ของทุกรายการก่อสร้าง จะได้ราคากลางงานก่อสร้างชลประทานทั้งโครงการ

2. กรณีมีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

- ❖ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 ไม่ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการสรุปค่าก่อสร้างในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด

3. แบบฟอร์มสรุปการคำนวณ ราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

- ❖ ได้กำหนดให้มีแบบฟอร์มสรุปการคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างชลประทาน (แบบสรุปราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน) เพื่ออำนวยความสะดวกและให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้ใช้ประกอบการคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างชลประทาน ด้วย

แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

www.gprocurement.go.th

แนวทางและวิธีปฏิบัติ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

- ❖ เป็นข้อกำหนด แนวทาง และวิธีปฏิบัติเพื่อให้มีการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
- ❖ ประกอบด้วยแนวทางและวิธีปฏิบัติ รวม 16 ประการ ในเรื่องต่างๆ ดังนี้
 1. ขอบเขตการใช้บังคับ
 2. การกำหนดให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างฉบับนี้ แทนหลักเกณฑ์ ที่มีอยู่ เดิม
 3. ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์
 4. แนวทางในการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ไปใช้กับงานก่อสร้างอื่น
 5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง
 6. บทบาทของกระทรวงพาณิชย์ ในการกำหนดราคาค่าวัสดุก่อสร้าง
 7. ข้อกำหนดในการปรับปรุงค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา อัตราราคางานดิน และอัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน
 8. ข้อกำหนดในการปรับปรุงบัญชีอัตราค่าแรงงาน

9. ข้อกำหนดและการประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ .
10. ข้อกำหนดในการประกาศเปลี่ยนแปลงภาษีมูลค่าเพิ่ม .
11. แนวทางปฏิบัติในการแบ่งงวดงาน การจ่ายเงิน และการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานก่อสร้าง .
12. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกแบบก่อสร้าง .
13. การแต่งตั้ง องค์กรประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง.
14. แนวทางปฏิบัติกรณีมีการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง .
15. ข้อกำหนดในการประกาศและเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้าง .
16. อำนาจหน้าที่และภารกิจของหน่วยงานกลาง (กรมบัญชีกลาง) ในการกำกับดูแลการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ .

ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับวงเงินค่าก่อสร้างขั้นต่ำสำหรับใช้กับหลักเกณฑ์ฯ และเรื่องการต่อรองราคา

สรุปประเด็นการปรับปรุง หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

www.gprocurement.go.th

สาระสำคัญของการปรับปรุง ในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณค่างานต้นทุน

1. ในส่วนของบัญชีแสดงรายการก่อสร้างของงานก่อสร้างทั้ง 3 ประเภท ได้มีการพิจารณาทบทวน ปรับปรุง และเพิ่มเติมรายการก่อสร้าง ให้สอดคล้องตามข้อมูล ข้อเท็จจริง และสถานการณ์และเทคโนโลยีด้านการก่อสร้างปัจจุบัน โดยได้จัดเรียงลำดับแยกไว้เป็นแต่ละกลุ่มงานที่ชัดเจน ทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วต่อการนำไปใช้เป็นแม่แบบและแนวทางประกอบการพิจารณาออกแบบฯ เพื่อกำหนดรายการก่อสร้าง
2. ได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่างานสำหรับงานก่อสร้างรายการต่างๆ ตามข้อ 1. ให้สอดคล้องกับการปรับปรุงและเพิ่มเติมรายการก่อสร้าง และข้อมูลและค่าดำเนินการที่เป็นปัจจุบัน
3. ในส่วนของการกำหนดปริมาณงาน วัสดุ และแรงงาน สำหรับงานก่อสร้างรายการต่างๆ ได้มีการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ หลักเกณฑ์การเหื่อ มาตรฐานการวัด หน่วยการวัด และข้อมูลประกอบอื่นๆ ให้มีความชัดเจน มีความเป็นมาตรฐาน เป็นไปตามหลักทางวิชาการ และสอดคล้องตามข้อมูลและเทคโนโลยีด้านการก่อสร้างปัจจุบัน
4. ในส่วนของงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน ได้มีการสำรวจ รวบรวม ข้อมูล ปรับปรุงราคาและอัตราการดำเนินงานของเครื่องจักร รวมทั้งได้จัดทำรายละเอียดการคำนวณค่าดำเนินการ และค่างาน (Operating Cost) ที่สอดคล้องตามข้อมูลและราคาค่าเครื่องจักรที่เป็นปัจจุบัน เพื่อประกอบการกำหนดหลักเกณฑ์และคำนวณค่างานต่อหน่วยสำหรับงานก่อสร้างรายการต่างๆ ด้วย
5. ในส่วนของราคาวัสดุ ได้มีการพิจารณาและปรับปรุงแนวทางและวิธีปฏิบัติให้มีความชัดเจนและรัดกุมยิ่งขึ้น (รายละเอียดได้กำหนดไว้ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง)

6. **ค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง** ได้มีการสำรวจรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้ปรับปรุงอัตราค่ารถบรรทุกและอัตราการทำงานที่เป็นปัจจุบัน และได้แยกค่าขนส่งวัสดุก่อสร้างออกจาก Operating Cost งานก่อสร้างทางฯ มาจัดทำเป็นตารางและหลักเกณฑ์ในการคำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง โดยในชั้นแรกได้กำหนดตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้างไว้ตั้งแต่ระดับราคาน้ำมันดีเซล 15.00-39.99 บาทต่อลิตร จำแนกเป็นกรณีรถบรรทุก 6 ล้อ 10 ล้อ และ 10 ล้อมีลากพ่วง
7. **ค่าแรงงานฯ** ได้มีการสำรวจ รวบรวมข้อมูล กำหนดหลักเกณฑ์ และจัดทำบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างขึ้นใหม่ (หลักเกณฑ์ฯ เดิม กำหนดให้ใช้บัญชีค่าแรงงานฯ ตามที่สำนักงานประมาณกำหนด) .
8. **ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา** ได้มีการปรับปรุงและจัดทำขึ้นใหม่ ประกอบด้วย ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรสำหรับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม รวม 20 รายการ โดยในชั้นแรกได้จัดทำตารางค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาดังกล่าว ไว้ที่ระดับราคาน้ำมันดีเซล 15.00-39.99 บาท/ลิตร
9. **อัตราราคางานดินสำหรับงานก่อสร้างชลประทาน** ได้มีการปรับปรุงและจัดทำขึ้นใหม่ ประกอบด้วย อัตราราคาต่อหน่วยงานดิน รวม 13 รายการ โดยในชั้นแรกได้จัดทำตารางอัตราราคางานดินดังกล่าว ไว้ที่ระดับราคาน้ำมันดีเซล 15.00-39.99 บาท/ลิตร.
10. **อัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหินสำหรับงานก่อสร้างชลประทาน** ได้ปรับปรุงและจัดทำขึ้นใหม่ โดยกำหนดไว้เป็นตารางที่สอดคล้องตามราคาค่าน้ำมัน ประกอบด้วย อัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน รวม 12 รายการ โดยในชั้นแรกได้จัดทำตารางอัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหินดังกล่าว ไว้ที่ระดับราคาน้ำมันดีเซล 15.00-39.99 บาท/ลิตร (หลักเกณฑ์ฯ เดิม กำหนดไว้เป็นตารางคงที่ตารางเดียวโดยไม่กำหนดให้ผันแปรตามราคาค่าน้ำมัน) .

สาระสำคัญของการปรับปรุง ในส่วนของ Factor F

1. ได้พิจารณาบททวนในรายละเอียดของตาราง Factor F ทั้งระบบ ทั้งในส่วนของการสร้างองค์ประกอบ การกำหนดค่า และสูตรการคำนวณต่างๆ ให้มีความถูกต้อง และสอดคล้องตามข้อมูลข้อเท็จจริงปัจจุบัน
2. ในส่วนของตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร ในส่วนของค่าอำนาจการ ได้มีการปรับปรุงค่าน้ำประปา จากเดิมในอัตรา 10.00 บาท/ลบ.ม. เป็น 14.40 บาท/ลบ.ม. และค่าไฟฟ้า จากเดิม 2.00 บาท/หน่วย เป็น 2.70 บาท/หน่วย ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องตามราคาน้ำประปาและค่าไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น
3. ในส่วนของตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง และตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ในส่วนของค่าอำนาจการ ได้มีการปรับปรุงราคาค่าน้ำมันดีเซล จากเดิม 13.00 บาท/ลิตร เป็น 20.00 บาท/ลิตร รวมทั้ง ได้มีการปรับปรุงค่าใช้จ่ายบางรายการเพิ่มขึ้น ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินเดือนค่าจ้างบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับงานด้านธุรการ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องตามราคาน้ำมันและสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น
4. ปรับปรุงหลักเกณฑ์การใช้ Factor F กรณีฝนตกชุกในงานก่อสร้างทาง โดยยกเลิกตาราง Factor F กรณีฝนตกชุกเดิม แล้วกำหนดเป็นค่า Factor F กรณีฝนตกชุกไว้ในตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง โดยกำหนดเกณฑ์ตามระยะเวลาและปริมาณที่ฝนตกเกิน 1,600 มม. ที่ระยะเวลา 1-2 เดือน

5. ค่าใช้จ่ายอำนวยการ ในหมวดค่าใช้จ่ายในการประกันภัยโครงการ ของทั้ง 3 ตาราง Factor F เปลี่ยนเป็น หมวดค่าใช้จ่ายในการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการประกันภัย กำหนดไว้ในอัตราร้อยละ 0.25 ของค่างานต้นทุน และค่าใช้จ่ายในการบริหารความเสี่ยงอื่นๆ กำหนดไว้ในอัตราร้อยละ 0.05 ของค่างานต้นทุน รวมเป็นร้อยละ 0.30 ของค่างานต้นทุน ในทุกระดับค่างานต้นทุน
6. ค่าดอกเบี้ย เปลี่ยนแปลงใหม่ โดยกำหนดให้ใช้ค่าเฉลี่ยอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมประเภท MLR ของธนาคารขนาดใหญ่ อย่างน้อย 3 ธนาคาร เป็นเกณฑ์พิจารณา
7. ได้มีการปรับปรุงและกำหนดสูตรสำหรับการคำนวณค่า Factor F กรณีที่ค่างานต้นทุนที่ต้องการหาค่า Factor F อยู่ระหว่างช่วงของค่างานต้นทุนที่กำหนด
8. ค่าแรงงานให้คิด 30% ของค่างานต้นทุนในทุกรายการที่มีค่าแรงงานมาเกี่ยวข้องในการคำนวณ

สาระสำคัญของการปรับปรุง ในส่วนของการสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง

หลักการและสาระสำคัญส่วนใหญ่ยังคงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ฯ เดิม แต่ได้มีการทบทวนและปรับปรุงในบางประเด็น ให้สอดคล้องกับการปรับปรุงในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณค่างานต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้าง (Factor F) ดังนี้

1. ในกรณีของงานก่อสร้างอาคาร ได้แยกรายการครุภัณฑ์จัดซื้อหรือสั่งซื้อและระบบโสตทัศนฯ ออกจากการคำนวณในส่วนของค่างานต้นทุน โดยกำหนดให้คำนวณในราคาผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย และเมื่อรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ให้นำไปรวมเป็นราคากลางโดยไม่ต้องนำไปคำนวณกับค่า Factor F อีก
2. ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทั้ง 3 ประเภทงานก่อสร้าง ได้กำหนดให้มีแบบฟอร์มสำหรับการคำนวณและสรุปราคาค่าก่อสร้าง เพื่อให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้นำไปใช้ใน รูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน และง่ายต่อการตรวจสอบ
3. ได้มีการทบทวนและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นต้องมี ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

สาระสำคัญของการปรับปรุง ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

- ❖ ได้มีการพิจารณา ทบทวน ปรับปรุง และเพิ่มเติม จากหลักเกณฑ์ฯ เดิม ซึ่งกำหนดไว้ 10 ประการ เป็น 16 ประการ
- ❖ แนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ที่ได้ปรับปรุงและกำหนดขึ้นใหม่ ที่สำคัญ สรุปได้ ดังนี้
 1. ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างแต่ละประเภท
 2. แนวทางในการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ไปใช้กับงานก่อสร้างอื่น
 3. ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง
 4. การกำหนดให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ แทนหลักเกณฑ์ฯ แนวทาง และวิธีปฏิบัติ ที่มีอยู่เดิม
 5. ข้อกำหนดและการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้เป็นเกณฑ์ ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
 6. แนวทางปฏิบัติกรณีมีการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม และรายละเอียดประกอบราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งได้แก่ ตารางค่าขนส่งวัสดุ ก่อสร้าง ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา อัตราราคางานดิน อัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน และบัญชีอัตราค่าแรงงานฯ
 7. ยกเลิกการกำหนดวงเงินค่าก่อสร้างขั้นต่ำสำหรับใช้กับหลักเกณฑ์ฯ และการต่อรองราคา

ผลของการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

Factor F

1. Factor F งานก่อสร้างอาคาร	เพิ่มขึ้นจากหลักเกณฑ์ฯ เดิม	เฉลี่ยร้อยละ 0.53
2. Factor F งานก่อสร้างทาง	เพิ่มขึ้นจากหลักเกณฑ์ฯ เดิม	เฉลี่ยร้อยละ 0.44
3. Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม	เพิ่มขึ้นจากหลักเกณฑ์ฯ เดิม	เฉลี่ยร้อยละ 0.53
4. เฉลี่ยรวมทั้ง 3 ประเภท Factor F	เพิ่มขึ้นจากหลักเกณฑ์ฯ เดิม	เฉลี่ยร้อยละ 0.50

กรณีคำนวณเปรียบเทียบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

1. งานก่อสร้างอาคาร จำนวน 3 โครงการ กรณีคำนวณโดยใช้หลักเกณฑ์ฯ ที่ปรับปรุงใหม่ จะมีผลทำให้ได้ราคากลางเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.05
2. งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม จำนวน 6 โครงการ (กรมทางหลวง จำนวน 3 โครงการ และกรมทาง-หลวงชนบท จำนวน 3 โครงการ) กรณีคำนวณโดยใช้หลักเกณฑ์ฯ ที่ปรับปรุงใหม่ จะมีผลทำให้ได้ราคากลางเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.71
3. งานก่อสร้างชลประทาน จำนวน 3 โครงการ กรณีคำนวณโดยใช้หลักเกณฑ์ฯ ที่ปรับปรุงใหม่ จะมีผลทำให้ได้ราคากลางเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6.00
4. เมื่อเฉลี่ยรวมทั้ง 3 ประเภทงานก่อสร้าง รวม 12 โครงการ แล้ว กรณีคำนวณโดยใช้หลักเกณฑ์ฯ ที่ปรับปรุงใหม่ จะมีผลทำให้ราคากลางเพิ่มขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 3.62 ทั้งนี้ เนื่องจากการปรับปรุง Factor F ค่าแรงงาน ค่าขนส่ง และค่าดำเนินการต่างๆ ให้สอดคล้องตามข้อมูลข้อเท็จจริง สถานการณ์ และราคาค่าน้ำมันที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (พิจารณาที่ราคาน้ำมันดีเซล 28.00-28.99 บาท/ลิตร)

